

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne šteje se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Prilju, gledališko poslojpe šteje 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2 50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 22.

V Ptuj v nedeljo dne 2. junija 1912.

XIII. letnik.

Prvaško gospodarstvo.

121.000 kron zapravljenih!

Svoj čas že smo poročali o velikanskem skandalu, ki ga je povzročil polom prvaškega podjetja „Agro-Merkur“ v Ljubljani. Te dni pa se je vršila pred c. k. deželno sodniško razprava, ki označi prav jasno žalostne razmere prvaškega gospodarstva. Kakor znano, prišla je zadruha „Agro-Merkur“ itak v konkurz in njeni člani bodo dobili pač sive lase, kadar bo ta konkurz končan.

Zadruha „Agro-Merkur“ bila je od znanih ljubljanskih srbofskih hujšakcev ustanovljena edino z namenom, da bo kotirajoča nemške solidne trgovce in obrtnike. Ti ljudje, ki o kakem poštenem podjetju niti pojma nimajo, so hoteli kar čez noč nemške in napredne trgovce pogoltniti. Pa so se le v lastno meso vrezali!

Družba „Agro-Merkur“ je imela v Trstu filijalko, katere vodja Cohen je stopil v zvezo z avstrijskim parnim mlinom v Budimpešti, da bi prodajal izdelke tega ogrskega mlinarstva. Napravili so pogodbo, po kateri je smel „Agro-Merkur“ na lastni račun ali potom agenture sprejemati naročila za nakup ali prodajo moke iz Elizabetnega mlinarstva. Zato bi dobival 1 1/2% odškodnine in še posebno provizijo 1/2%. Ali za vse kupčijske svote je moral „Agro-Merkur“ jamčiti za 33 1/3%. „Agro-Merkur“ se je tudi zavezal, da bo v zagotovljenju vseh zahtev od „Zveze slovenskih zadrug“ izjavo za jamstvo čez 20.000 K preskrbel. Mlin pa se ni zanesel na tržaško filijalko in zato je potoval njegov vodja König v Ljubljano. Tam se je predstojništvo „Agro-Merkurja“ zavezalo, da prizna vse kupčije filijalke v Trstu.

Tako so se pričeli „kšefti“, ki pa so kmalu do nasprotij peljali. Ta nasprotja so zadevala razne točke, m. dr. sledeče: dobavna pogodba za 1000 vreč moke z dne 7. oktobra 1909 ni bila popolnoma izpolnjena; — istotako ne pogodba za 1500 vreč z dne 7. decembra 1909; — mlin je zahteval nato povrnitve škode v znesku 24.251 K in je tožil; začasa konkurza je mlin še naznanil škode v znesku 24.000 K. Končno nastala je še diferenca iz leta 1910 v znesku 72.540 K.

Poskusili so spravo, ki pa ni bila mogoča. Nato je stopil prvaški „Agro-Merkur“ v konkurz, mlin pa je konkurzno maso za priznanje svoje škode v skupnem znesku 121.578 kron tožil. Sodnija je mlinu to svoto priznala in je „Agro-Merkur“ torej tožbo izgubil. Sodnijski izvedenci pa so pri razpravi izjavili, da pri „Agro-Merkurju“ niso imeli pravega razuma in potrebne previdnosti v trgovini z moko. Pokazalo se je, kako sramotno za nemarjeno in brezvestno je bilo knjigovodstvo in sploh vsoto gospodarstvo tega prvaškega bojkotnega podjetja. Predstojniki „Agro-Merkurja“ so vkljub dolgovom podjetja delali draga potovanja in mašili svoje žepce. Ni čuda, da se je „Agro-Merkur“ že v dveh letih svojega obstoja podrl...

Prvaško gospodarstvo je pač povsod enako: lahkomiselnost, brezvestnost, zapravljanje, zapeljevanje lahkovernih ljudi v nesrečo, to so znaki propalega prvaškega gospodarstva!

Zobna kréma

KALODONT
Ustna voda 40

Politični pregled.

Krvavi boji na Ogrskem.

Na Ogrskem so se zgodili zopet boji, ki so živo spominjali na čase revolucije l. 1848—49, ki so pa tudi mnogo krvavih žrtve zahtevali. Kakor znano, gre se zdaj v ogrski državni zbornici zato, da se sprejme vojno prenosno. To je neposredni vzrok, medtem ko tiči pravi vzrok pač globlje. Na Ogrskem gospodari dandanes neka nasilna oligarhija, katere magnatsko-betjarski voditelji ne poznajo nobenega napredka in hočejo i zanaprej ogrsko ljudstvo kot molzno kravo izkoriščati. Ta gospoda Roša Šandrovega kalibra si domišljuje, da je Ogrska njena last; kralju noče dati, kar je kraljevega, in ljudstvu ne, kar je ljudskega. Skupno avstro-ogrsko armado hoče razrušiti in vrhovni vpliv cesarja na armado, ki je bil vedno nedotakljiva vladarjeva pravica, hoče odpraviti. Naravnost neverjetno je, s kakim predrznim nastopom si upa ta našemljena madžarska gospoda, v katere žilah teče še avarsko-židovska brozga, žaliti svivolasega vladarja. Istotako neverjetno pa je, s kakim grdim nasiljem zatira druge narodnosti, ki imajo dvomljivo čast in srečo, živeti v deželah Štefanove krone. V takih razmerah pač ni čuda, da je nastala misel, da se tem koruptnim razmeram le potem splošne volilne pravice konec napravi. Splošna volilna pravica bo pomedla Košutove magnate iz pozorišča. Šele potem bo na Ogrskem kulturni in gospodarski napredek mogoč. Delavci so se postavili na čelo gibanja za volilno pravico. A njih voditelji so napravili tudi veliko napako. Namesto da bi se borili s postavnimi sredstvi, poklicali so delavce na ulico in razburjena strast ne pozna mej. Prišlo je do velikanskih izgrezov, tako da so morali i vojaki z orodjem nastopiti. Demonstranti so razbijali in pobijali poslopja in šipe, uničevali tujo in javno last, vstavili s silo v tovarnah delo, požigali na vseh koncih in krajih mesta Budimpešte in streljali z revolverji ter metali s kamenji na policijo in vojake. Tako so morali tudi ti orožje rabiti. Posledica je bila, da je okroglo 10 oseb ustreljenih, mnogo stotin pa ranjenih ter zaprtih. Boji so bili tako hudi, da se je že na ulicah barikade zgradilo in da je oblast že hotela proglasiti izjemno stanje nad mestom. S silo je oblast zdaj mir napravila. A politični položaj postal je zdaj še temnejši in žalostnejši. Pomagalo ne bo trinogom madžarskim nobeno nasilje, — ljudstvo se danes

zaveda svoje moči, zahteva svoje pravice in bode i na Ogrskem končno zmagalo!

Obiski vladarjev. Dne 1. junija pride bulgarska kraljevska družina na Dunaj, da obišče našega cesarja; dne 8. junija pa pride črnogorski kralj Nikita na Dunaj. Vkljub temu, da imata ta obiska zgolj družinski značaj, pripisuje se jima vendar tudi nekaj političnega pomena.

Gasilci in cerkev. Češka gasilna društva so sklenila, da se odslej ne bodejo več cerkvenih slavnosti udeleževala.

Obisk. Zastopstvo mesta Berlin z nadžupanom dr. Kirschner na čelu obiskalo je te dni mesto Dunaj. Sprejeti so bili gostje prav priščno.

Vojna stane denarja! Italijanski vojni minister zahteva 60 milijonov lir, mornarski minister pa 21 1/2 milijonov lir za armado in mornarico. Polagoma se pričenjajo Italijani za ušesmi praskati, kajti vojska košta denarja, denarja...

V Maroku so se zopet pričeli boji. Francoska vlada je pač mislila, da se bodejo domaćini hitro podvrgli. Ali zdaj se pojavljajo vedno novi upori. Velika napaka je tudi, da nastopajo Francozi prestrogo. Šele p. k. so obesili 48 Marokancev v mestu Fez. To je prebivalstvo še bolj razburilo in po celi deželi se pripravljajo resni ter krvavi dogodki.

Zamorci so napravili na vzhodnem delu kubanske države ustajo, ki postaja za vlado na Kubi vedno bolj resna. 50.000 zamorcev se je oborožilo in pričelo boj. Sicer so pa v teh napol divjih državah revolucije in krvavi boji na dnevnem redu in se ponavljajo skoraj vsako leto.

Dopisi.

Vurberg. (Naš župnik Kokelj in „Marijine device“). Naš župnik pridno skrbi za izobrazbo in poduk svojih mu podrejenih devic, a čujte in strmite, kak poduk in izobrazba je to! Pred kratkim imele so te device svojo zborovanje v stari šoli, katero je njih vojda iz prižnice naznanil. Ko je priklimal med zbrane device, je vkliknil: star sem, star, a kadar sem pa med vami, sem pa čisto mlad. Verjamemo Vam, g. župnik, da mlada dekleta še tudi stari demod kri razburijo, zatorej se tako potegujete in zagovarjate svojo laži in obrekovanja polno dekle, katere, ste djali, da je več vredna, kakor narvišja gospodična, katere je vašega brata ali kaj že je, lečila in zdravila, popolno nagega v rjuhe zavijala, celo zimo mazala. Ali ne veste, da k možu sliši mož za strežnika? Pri ženah pa ženska oseba? Klerikalci pač smejo storiti, kar hočejo. Dalje, rekel je župnik tem devicam, da ne smejo poslušati starih plesnivih dedov in bab, kaj oni govorijo. To je tedaj nauk in izobrazba za nežno mladino? Tako, gosp. župnik, se uči starost spoštovati, četrta božja zapoved tako govori? Ali more imeti mladina spoštovanje do svojih starišev, do predpostavljanih starih oseb, ako že župnik starost tako sramoti ter imenuje stare ljudi „plesnive“? Kaj porečeš ti nato, „ljubi Stajerc“, kdo je kriv, da vera peša? G. župnik, tudi vi

boste postali „plesnivi“, ako boste doživeli, pa na Vurbergu ne!

Plesnivi dedi!

Vurberg. Dragi „Stajerc!“ Razveselil nas je dopis od Vurberga v št. 19. Prinesel nam je zanimivo, a golo resnico, katera pa župniku ni všeč. Prepričani torej, da ljubiš resnico, ti jo hočemo tudi nadaljevati v raznih slučajih. Ker je župnik odstavil cerkv. ključarja, znano že tudi zakaj, oznanil je iz prižnice, da se prihodnje nedeljo voli nov cerkv. ključar. In res, prišla je zaželjena nedelja, torej na volišče v staro šolo! Zbrali smo se volilci, da bi si izvolili ključarja na ljubo faranov. Glej ga no spaka: prišel je župnik kimajoč in rekel: da mi ne volite mojih nasprotnikov; sicer še je nekaj mož po župniji, ali jaz predlagam Kreflna; ta je mož, katerega hočem imeti za ključarja, njemu ni enakega v župniji. . . . Torej ljubi „Stajerc“, samo Krefl je v naši župniji mož, kateri je svoj nesrečni čas črez župnika in njih naprave toliko psoval in sramotil, kakor nihče drugi (dokazov dovolj). Pred par leti bil je tako zasramovan od župnika, od ključarstva izbačen zaradi raznih reči, katere so se v njegovi hiši godile; se jih še gotovo spominjaš, dragi „Stajerc“, katerih pa mu ne bomo očitali, — in sedaj ga župnik tako povišuje in proslavlja, da do neba smrdi. Župnik je izrekel tudi raznim možem; da je takratna imenovana hiša bila nepoštena, „katere praga ne bo nikoli prestopil“. Oho, gospod župnik! Kolikokrat ste ga že prestopili? Kdo je ostal pri tem lažnik? Znabiti ta mož, ki vas je takrat po blagoslovljenju vozil? Mogoče tudi, da ste rekli, da ne prestopite hiše tega praga!

Pobožni farani.

Občina Okič pri Ptuj. Dragi „Stajerc“, tudi pri nas te potrebujemo, da zamoremo objaviti krivice, ki se nam godijo. Delila se je zopet podpora, a saj veš kako! Pri nas je dobil m. dr. eden podporo, ki ima 2000 kron v hranilnici in lepo posestvo; on in žena sta mlada ter brez otrok. In ta je dobil 60 kronic. Mi mu tega gotovo nismo nevošljivi; ali pravica bodi za vse ednaka! V naši občini je dosti takih, ki ne morejo več delati in nimajo svojega zaslužka, pa niso ljubili niti vinarja podpore. Dragi „Stajerc“, treba bode našemu okičnemu občinskemu predstojniku oči odpreti, da bo videl, kdo je res potreben podpore. Ta modri predstojnik Kranjc ne vidi poštenih in revnih posestnikov v občini, ki so res potrebni podpore. Kaj briga njega to; on je dobil podporo za vse svoji reči, njemu ni treba skrbeti, on že ve, kako si pomagati. Ali mi pravimo, da bi moral vsak občinski predstojnik na vse ednako gledati! Kajti vsi ednako moramo davke plačevati!

Občani.

Št. Vid pri Ptuj. Potnjem že več leta po Koroškem, Kranjskem in zdaj tudi po Stajerskem ter si ogledujem svet in ljudi. Tako pridem tudi večkrat k sv. Vidu; truden po velikem potu se podam v gostilno, ki ni ravno „nemška“ in tudi ne „slovenska“, marveč „nevtralna“, kar se mi je jako dopadlo; tam zahtevam nekaj pijače in južne. V gostilni sem našel prav veliko število možakov, ki so se o raznih zadevah pomenkovali in tudi o domačih duhovnikih govorili. To zadnje me je zanimalo. Neki mož je rekel, zakaj da so ljudje g. patra Andreža Berdnaka proč spravili, ki je bil mnogo boljši župnik nego sedanjí; bil je vsaj sam za-se, ta pater Alfonz pa je siromak in stoji popolnoma pod komando kaplana patra Petra Schirofnig. Ta sedanjí župnik je obetal, da se ne bodejo tolikokrat sv. maše na Selah služile kot popreje, da se bode pa pri farni cerkvi tudi pozna maša služila. Pa je zdaj slabše kot popreje. Na Selah se dobi 10 K za mašo, pri farni cerkvi pa le 3 K. Zato se pater Peter pač rad vozi na Sele. Drugače pa je g. župnik dober gospod! . . . Drugi možak pravi: Veš, sosed, vsega tega je pater Peter kriv, ki ima Vidovčane „na piki“ in jih sovraži; ako jima škoduje, je potem prav vesel; pri tem postaja tudi vedno bolj debel! — Neki tretji možak je zopet vprašal: Veš ti, kakšni boj imajo tukaj učitelji med seboj? Najhujši je nad-

učitelj Hauptmann, ki je zagriženi prvaški klerikalec in se političnim duhovnikom prilzuje; on tiči noč in dan pri kaplani; on je minoritiski administrator in ljubi kos mesa ter glažek vina. Tudi njegova soproga je tam „birtšafterica“. Da ima pater Peter boljši „kšeft“, ima tudi dva učitelja na košti i. s. gg. Kovačič in Lešnik. To so ljubi učitelji, ki so se svoj čas tako „liberalne“ delali, zdaj pa se prilzujejo političnim duhovnikom, ker tam jedo in pijejo; „liberalci“ so to, ki vlečejo za štrik patra Petra in mu snažijo škornje. V sv. Vidu so štiri dobre gostilne, kjer se dovolj hrane dobi, ti mladi „liberalni“ učitelji pa lezejo patru pod črne škricke. — Potem je vprašal gostilničar sam: No, ali že veste, da so patri Peter in Alfonz, šolski vodja in pa še neki zapeljani kmet napravili rekurz zoper volitev tukajšnjega šolskega sveta; ni jim prav, da je šolski svet napreden. Ali vsi možje so rekli: To je prav, da imamo take moze v šolskem svetu; od teh doživeli bomo kaj boljšega nego od prejšnjih, pri katerih je načelnik tako plesal, kakor mu je šolevodja godil. No, rekurz združeni liberalno-klerikalni gospodi ne bode nič pomagal; Bog ve, kedaj se bode sploh rešil. Saj se ni pri volitvi nič nepostavnega zgodilo. O rekurzu bomo še poročali. — Eden možakov vpraša: Ti Joža, ali že veš, da je g. Schosteritsch šolski ogleda, kar se šolevodji najmanj dopade? Pa je le tako dobro. G. Schosteritsch je v teh zadevah izurjen in bode že gotovim hujšakcem na prste stopil! — Z Bogom za danes, prihodnji teden poročamo še mnogo več!

Popotnik in opazovalec.

Sv. Barbara v Halozah. Dragi g. urednik, prosim Vas za malo prostora! Naš g. župnik Vogrin pozabil se je zopet v svoji jezi in sovraštvu zoper nekega posestnika, h kateremu je vsako leto po navadi prišla križevska procesija. Župnik je v nedeljo, dne 12. maja preklical procesijo do Korenjakovega križa v Medribnik. Pardon, kaj sem rekel, k temu ne grem, storim kar hočem, čeprav jih je veliko slišalo, — si je mislil župnik. Napravil bomo procesijo raje do križa dr. Stubeha, tam je več dobička pričakovati. . . . Ej, fajmošter, kako si delate sami s svojim sovraštvom in hujškanjem in lažem nasprotnike. Mi farani Vam nič več ne verujemo!

Več faranov.

Polenšak. Naš g. župnik Podplatnik bode v peklu. Zakaj? Pridigali so, ako kdo naredi krivico in je ne poravna, je v peklu in ako še njegovi namestniki ne poravnajo, so tudi v peklu, in ta kateri je krivico storil, je na dnu, drugi so pa vsi na njem. Gosp. župnik, ravno tako se Vam bo zgodilo, ako ne poravnate ubogi vdovi, ker ste ji storili tako veliko krivico, da je morala plačati 400 kron, uboga vdova pa niti skoraj kruha nima. Ako tedaj ne poravnate, bodele Vi ravno tako v peklu in Vaši nasledniki bodo zavoljo Vas morali tudi tam trpeti! Kako je Vaš kaplanček Meško sedaj ko so drugi krompir in koruzo sadili, porabil ves čas zato, da bi opral g. Podplatnika; ali kar je preveč črno, ne more biti več belo. S Podplatnikom sta napisala veliko obžalujko, s katero je potem Meško fehtal podpise po fari. Zdjaj jim je že žal, kateri so podpisali. Zdjaj se res baha v „Gospodarju“, da kak oni izpolnjujejo svoje duhovske dolžnosti. Meško ga zato zagovarja, da ako je kaka poroka ali kaj, dobi denar na posodo. Poglejmo mi zdaj njegove duhovske dolžnosti, — odvetnik in sodnija, to je njegovo „duhovsko“ orodje, s katerim on vestno izpolnjuje svoje dolžnosti. Pred kratkim je prinesla ena ženska na krst; v jutru ob 7. uri ni bilo časa; čakala je do 9. ure, potem je bila maša, po maši pa si je mogel iti nabasati svoj trebuh; potem šele je krstil. To je bilo popoldne ob 1. uri; botra si je morala sprostiti mleko, da je ubogega otroka otešla. To je verska dolžnost, kaj ne dragi kristjani? Nasprotno ko pa je prinesla botra dvojke na krst od nedolžnega otroka, šel je takoj krstit. Tudi z botroj je lepo ravnal. Ako pa prinese katera druga botra, jih dobi dobro po ušesih. Pretečeno leto je umrl boljši kmet; želel si je spoved, brat mu je šel po spoved, župnik seveda ni imel časa, ker si je moral drva sekati; rekel mu je, da naj drugi dan pride, ali kmet ni čakal drugega dne. To je vestna njegova dolžnost! Učiteljstvo je hodilo vedno k maši v žagrad, ali zdaj je žagrad zaklenjen, ne sme drugi

notri, kakor nedolžni otrok kuharica, del njegov kravar. V šoli je otrokom našteval katere „slabo“ živijo; to je bil lep naš otrok! Zdjaj imamo žalostno v cerkvi lenšaku!

Sv. Trojica v Slov. gor. Dragi „Stajerc“ Že dolgo nisi slišal od naših klerikalcev, a so enkrat klerikalni, potem spet liberali, kakoršnji družbi se nahajajo, tako potem to. Ako ravno so vsi naročniki „Slov. Narod“ vendar zelo priljubljeni pri našem župniku Kasianu. Tem gospodu je vera menda na briga. Nedavno prinesel je „Slov. Gosp.“ od Sv. Trojice, po katerem bi se tukaj na vilo podružnica „Schulvereina.“ To je naša zvana „Slovenec“ zelo razburilo, ker pred ško šolo se bojijo. Posebno seveda gospodinja in miroljubnega učitelja, kateri so pa nasprotniki nemške šole, sami pa so zelo v nemške šole hodili, da nemško znajo. Naj ostane neumen, kaj ne? Grozijo „Slov. Gosp.“ ti liberalci, da bodo pod „Straže“ ustanovili. Ja gospod učitelj, nismo nasprotni; ali se ne spominjaš, da si daj pisal, da pride potres za potresom in vendar nisi mogel potresa narediti? sam si imel precej „potresa“ s tvojim kole. Pusti tedaj politiko in učij učenca, ker vam ne udamo! Naprednj.

Prevorje. Na Prevorju so sedaj zopet ljemerci, ki merijo novo nameravano Hrano in stanovanje imajo v farozu! Politikujočemu župniku je pač vse na raz za tuje goste; ko mu pa pride kak faran z živino tlako delat, mu pa nima drugem postreči, kakor z igralnimi kartami, kako zmešan pijačo. Radovedni smo, bodejo napravili cesto v farof, da bo lažje iz Prevorja.

Trbovlje. Pred par leti je našemu nakrat v glavo padlo, da mora nova cerkev. Takoj piše v Gradec po enega arhitekta, mu napravi načrt za pravo cerkveno palačo, zdaj so nastopili farmani in zastopniki in ter so rekli: Halt, Peter, ti si skala, v cerkve ne bomo zidali; kdor plačuje, govori, kdor pa nič ne plačuje, naj molči! je pač mislil, da ima z Dolanci opraviti, so se pustili komandirati od župnika, se že praskajo za ušesmi, da so vsi krivi. Letos zopet je nekdo misel sprožil, da se „turm“ popraviti. Možje so skupaj pregledali, da je res treba popravila, kakršnih 6000 K koštalo. Kdo bode? Eden pravi, da Peter, ki mora v kasi že cvenka imeti. Kdo je sploh cerkveni Dolgo se že ni izdalo nič za popravila, pride pa le nekaj grošov! Neki drugi pravi, da ni nič, je vse av. Martin zapil. Jakec v Dolu, ki tudi nima železne kase, več le žaklje, v katerih se skriva denar, ne pridejo miši čez žaklje in denarje gospodje, z našimi krvavimi groši ne naprej gospodarili! Nas mora pri takih zastopati mož, ki ga izvolimo, ne pa župnika določeni možic, ki ne zna ne pisati, temveč samo kimati. Cerkvene b morajo biti pošteno nadzorovane. Ako si dali za eno poslopje 50.000 do 100.000, potem morajo ti denarji tudi nekaj nositi. Semtertja se čuje, da je zopet kdo v m. vlomil in novce pobral. Ljudje pa pravi, je itak vse eno, če Martin zapije ali žije ali pa tat odnese, cerkev nikdar nič nima. . . . Ja, prav radi bi enkrat dohodke in premoženje enega trboveljske nika!

Št. Vid nad Valdekom. Dragi „Stajerc“ 11. maja smo imeli tukaj komisijo za pravljanja cerkve in župnijskega posloja, ležil se je polnoštevilno odbor in tudi drugih faranov zraven. Seveda tudi smel izostati, on je pot kazal, kje da je mišja luknja. G. župnik Repolusk, ukazali komisijo v tisto sobo peljati, nahajala tista nova ziboljka. . . . Č. g. Vi ste rekli načelniku, da 26 letni, pa nič za govoriti. Haha, ko bi on v kletu trobil, bi že pred 20 leti imel praviti kajti klerikalci itak drugega ne zap. kimati. Načelnik pa kimati noče, ker rečeh velja kimanje denar! Odbor je

SUKNA

in modno blago za gospode in gospe

priporoča izvozna hiša 140

Prokop Skorkovsky in sin

v Humpolcu na Češkem.

Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerno

cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske obleke.

ZE FIRE

dne 5. maja, da se smejo komisije udeležiti vsi davkoplačevalci, za govoriti pa ima le odbor. Torej bi morali tudi Vi, č. g. župnik, zraven tistih ostali... Zdaj pa pogledite, da je vse to resnica, da ne bodete zopet rekli, da „Štajerc“ laže. Farani.

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu ne samo „kocke za govejo juho“ nego izrecno

MAGGI JEVE kocke

á 5 h

kajti te so najboljše!

samo prave

z imenom MAGGI in

varstveno znamko zvezdo s križcem

Oboleli duhovnik.

Naša slika kaže knezoškofa v Breslau, kardinala dra. Jurija Koppa. Ta kardinal spada med prve katoliške duhovnike na Nemškem in je zdaj smrtonosno obolen. Kardinal dr. Kopp je izvolil najprve drugi po-

Kardinal Kopp, breslavijski škof

Klic in je šele pozneje študiral bogoslovje. Odlični ta duhovnik je tudi član pruskega državnega sveta in gosposke zbornice, istotako pa član avstrijske gosposke zbornice ter šlezjskega deželnega zbora.

Predsednik Tisza.

Kakor že poročano, gadjio se na Ogrskem prav burni politični prizori. Na eni strani so delavci na cesti demonstrirali in v boju za volilno pravico vprizorili velike izgrede, ki so končali s streljanjem. V državni zbornici zopet je odstopil prejšnji predsednik. Na njegovo mesto

Graf Stephan Tisza

je bil ob velikem odporu opozicijskih poslancev za predsednika izvoljen grof Stefan Tisza, katerega sliko danes prinašamo. Grof Tisza igra že leta sem v ogrski politiki veliko vlogo. Poslanec je že od l. 1886 in bil je

Novice.

Ljudje jamrajo! Prijatelj našega lista iz dežele nam piše: Daleč po sveti in že skoro celo štajersko deželo sem obhodil in vsepovsod, kamor sem prišel, ljudje tožijo, da jim denarja manjka in pa da so preveč veliki davki za plačevati ter da ne morejo več izhajati. Res je, kakor sem sam sprevidel, hudo po svetu. A še vse ni tako, kakor ljudje vpijejo. Zdaj v spomladu so se zopet začeli po vsem svetu „božji poti“; veliko število ljudstva se skupaj nabere in potuje na božjo pot, zdaj na eno in zdaj zopet na drugo stran. Veliko je takih ljudi, kakor sem sam prepričan, da doma otroci nimajo kaj jesti in stariši pa grejo na „božjo pot“. Tiste denarje, ki so jih s krvavimi žulji zaslužili, tam zapravijo, da se gotovi duhovniki z njimi mastijo. Dokler bojo toraj ljudje imeli za „božje poti“ denarja, še ne bo hudo na svetu. Bog je povsod, v nebesih in na zemlji in na vseh krajih sveta; in tak je tudi vse eno; če greš v nedeljo v svojo farno cerkev molit, boš imel ravno toliko odpustkov, kakor če boš celi teden po božjih potih hodil, lepi čas ter denar zapravljaj. Dajte raje tiste denarje, ki bi jih imeli na božjih potih zapraviti, na stran, in bodele videli čez par let, koliko si bodele prihranili! Na „božjo pot“ greste in tam si poškodujete obleko, raztrgate šoljine in pa denar zapravite in imaste veliko škodo ter tudi doma delo zaostane. Premislite si, dragi ljuže, koliko imate potem dobička na božjih potih. Vsaka cerkev je žegnana in v vsakej cerkvi je edini Bog, katerega moramo spoštovati. Veliko ljudi misli, da bojo skozi to, če daleč po svetu rajžajo in po „božjih potih“ hodijo, kaj več dosegli; ravno toliko kakor če bi doma v farni cerkvi na tisti namen molili. Bog je dal šest dni za delati in sedmi dan pa za počivati ter cerkev obiskovati. Samo zato so vse cerkve tako bogate, ker skozi to veliko denarja naberejo od vbojih ljudi, ki si pritržajo doma od svojega življenja. V drugem slučaju pa pridejo kmeti po nedeljah v cerkev in potem po maši pa v gostilne in pijejo celi dan notri do trdega večera, da se tako napijejo, da še domu ne morejo in jih kelnarce ali pa gostilničarji goljufavlejo spredi in zadaj; namesto da bi mu 2 litra vina zaračunil, mu pa 4 litre zaračunil in če bi se še hotel kaj z vrtom prepirati, da ni toliko spil, že ga hočejo natepsti; zato pa plača vsak raje, ker nobeden za gotovo ne vè, koliko je spil. Na take načine ljudje po sveti po nepotrebnem denar zapravljajo in potem pa pravijo, da je za denar hudo. Čemu pa prinese eksekutor povabilo, da mora davek plačati; potem se pa vsak tak kisló drži in pravi, da nima denarja; a za piti in za postopanje po „božjih potih“ pa imajo zadosti denarja! Castimo Boga, brez da bi čas in denar in zdravje zapravljali!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Markus Bauer †.

Iz Ormoža prihaja žalostna vest: Nahitro nam je grozna smrt vzela enega najboljših mož in eno najplemenitejših src je ponehalo biti; — na binkoštno nedeljo ob 10. uri umrl je namreč g. Markus Bauer v 62. letu svoje starosti. Na samo mesto Ormož, tudi celi okraj in cela Spodnja Štajerska izgubi s tem enega svojih najboljših mož. Kdor je pokojnika poznal, ta zna njegove lastnosti in njegovo delo ceniti, ta razume ljubezen in spoštovanje, ki se jo je pridobil pokojnik v dolgem in poštovanem svojem življenju. Kot gostilničar in lastnik daleč naokoli znanega hotela, kot načelnik gasilnega društva, kot občinski svetovalec in član direkcije občinske šparkske, kot član vseh društev in kot mož, pred katerim so se i hudi nasprotniki v spoštovanju klanjali, — kot neumorno delavni, veseli, napredni, poštovančni pravi Štajerc je stal pokojnik Bauer med nami in kot takega smo ga položili s solznimi očmi v pomladni grob... Stoterim prijateljem je zarosilo oko, ko so začuli novico o hitri in nepričakovani smrti tega redkega moža. Pomagal je, podpiral je, delal je, širil je vedno

ljubezen in nikdar sovraštva, — in zdaj počiva pod spomladansko zemljico, s prijaznim smehljajem na obrazu, z zavestjo, da je v življenju izpolnil svojo dolžnost in več kot svojo dolžnost. Na tvojem grobu, zvesti pokojnik, cvetele bodejo rožice, v naših srcih pa cvetela bode i z naprejo zvesta ljubezen, ki smo ti jo dolžni, in spomin, ki ne bode nikdar otemnel. Spavaj sladko in naše solze močile bodejo tvojo gomilo!

Pogreb je bil naravnost veličasten. Na javnih poslopih mesta Ormož so visile črne zastave, svetilke so gorele s florom obvite. Krsto pokojnika so nosili gasilci. Poleg domače požarne brambe došla so gasilna društva iz Ptuja z zastavo (38 mož), iz Ljutomerja, Frankove, Velike Nedelje, nadalje odposlanstva gasilnih društev iz sv. Trojice, Hardeka, sv. Lenarta, vojno društvo iz Kuma itd. Domače pevsko društvo je pelo žalostinko ob odprtem grobu. Nebrojna množica je sledila krsti. Takega pogreba v Ormožu še niso videli. Čast vrlemu pokojniku!

O rokodelskem zborovanju v Celju, ki ga je vprizorila obrtniška organizacija na binkoštno nedeljo in o njegovih govorih ter sklepih bomo še poročali. Za danes le povemo, da je bilo to zborovanje naravnost veličastno in da se je ob enem razvilo v velik protest zoper raztrganje štajerske dežele. Štajerski obrtniki, katerih je bilo na stotine iz vseh krajev, so izrazili svojo resno voljo, da ne pustijo naše domovine raztrgati. Tako se pač lahko trdi, da se prvaška gonja med obrtniki mora izjaloviti.

Šteti pač prvaki ne znajo, to je gotovo. Obrtniški shod je bil naravnost krasen in bolje obiskan, kakor se je to splošno pričakovalo. Narodnjaški listi in lističi pa poročajo debelo laš, da je prišlo le — 59 obrtnikov. To je že precej smešno! Le iz Ptuja je prišlo čez 30 rokodelcev; koliko pa jih je bilo iz drugih mest in trgov, iz Gradca itd. Ej, narodni gospodje, s takimi neumnimi lažmi pač ne bodele prikrili svoje lastne blamaže!

O prvaškem obrtnem shodu je presneto malo poročati. Udeležba je bila tako slaba, da so se prireditelji sramovali. 61 obrtnikov je prišlo, potem še občinski policaj iz okolice, ki je igral „vrtarja“, ker oskrbuje mali vrtec, in sadni branjevec dr. Benkovič... Na shodu sicer niso družega delali, nego prepirali so se in poslušali prepire med Kukovcem in Benkovičem. Res, mnogo blamaž so dosegli že naši prvaki in narodnjaki, a da bi njih „veselovanski“ obrtni shod tako klavrno v vodo padel, tega pač nikdo pričakoval ni!

Klerikalci pred poroto. Pred celjskimi porotniki se je vršila velika razprava zoper klerikalne voditelje iz Ljubljane, ki so bili toženi zaradi goljufije in zborabe uradne moči. O razpravi bomo zaradi pomanjkanja prostora prihodnjič obširno poročali. Nesramna volilna goljufija je bila dokazana, a toženci so bili — oproščeni!

Res čudna so pota Božje previdnosti. Pri veliki razpravi, ki se je vršila pred celjskimi porotniki zoper voditelje ljubljanskih klerikalcev, je bilo za hudomušne jezičke mnogo gradiva. Že to je prav značilno, da klerikalci v trenutku nevarnosti vedno pozabijo na svoje sovraštvo proti Nemcem in na svoje bojkotne nazore. Ali ni to malo „čudno“, da si eden najzagriženejših vodij slovenskih klerikalcev izbere kot zagovornika nemškega advokata? Seveda je znano, da je dr. Zanger izvrstni advokat in zato se pravzaprav ni čuditi. Ampak slovenski advokati so delali pač kisle obraze, ko so to čuli... Pa še nekaj: tudi dr. Vekoslav Kukovec je zagovarjal klerikalne poštenjake. To je pa že vrhunec čudeža! Dr. Kukovec je sam voditelj tiste narodno-napredne ali liberalne stranke, katera je v svojih listih klerikalca Gregarja, Štefeta in njih soproge za goljufe in sleparje psovala, katera je celi proces povzročila, katera je kriva, da se je tožba vložila. Kukovčevi celjski trabanti so tudi v svojih listih na dolgo in široko o teh klerikalnih goljufih kričali. In isti dr. Kukovec je nakrat zagovornik teh „goljufov“... To je za navadnega človeka nerazumljivo! Dr. Kukovec je vedar tudi politik in poslanec in Bog vé, kaj še vse. Ali dr. Kukovec ni opazil,

da je bila porotniška klop zasedena od samih njegovih liberalnih pristašev? Ali ne ve, da je pri stvari tudi politična njegova osebnost vplivala? Z eno besedo povedano: liberalni dr. Kukovec je z vsem svojim vplivom pomagal, da so bili najzagriženejši klerikalni hujskači oproščeni in da je vsled tega klerikalna stranka doživela zopet zmago nad liberalci! ... Res, treba bode vprašati: počem je slovenski liberalizem in zakaj ne vstopi dr. Kukovec v frančiškanski kloster. ...

Ljubi profesor Kolarič v Ptuj pravi, da ne ve za dedščino, ki mu jo je mislila zapustiti neka dekla. Pravi, da daruje dedščino našemu uradniku in želi ime dotičnice vedeti. Evo odgovor: Dotičnica ni umrla, temveč je zopet zdrava; vsled tega g. profesor ni dobil denarcev in tudi ne more teh denarcev nikomur „darovati.“ Sičar pa že 100 let ni noben duhovnik dobljene dedščine iz rok spustil. Pripravljeni pa smo ime te dekline povedati, ako odgovori „Straža“ na naše vprašanje v zadnji številki: kdo je tisti, ki svoji dekli niti v Velikinoči prosto ni dal? ... Ljubi gospod profesor, zdaj imate Vi besedo!

Umrli je v Gradcu dne 24. t. m. na kliniki g. Janez Cafuta, vinski trgovec, še le star komaj 37 let. Umrli je bil sin veleposestnika Jožefa Cafuta v Drafcih, ki je obče znan kot napredni mož. Istotako je bil pokojnik vseskozi naprednega mišljenja. Zadnji čas je živel kot zasebnik v Leskovcu. Pred kratkim se je prehladil in šel iskat zdravja v Gradec, kjer ga je zadela nemila smrt. Pokojnik je bil blaga duša, je rad čeprav natihome podpiral siromake, posebno tudi prijatelje. Naj mu bode tuja zemljica lahka!

V Slov. Bistrici je bil g. Albert Stiger zopet za župana izvoljen. G. Stiger je župan v Slov. Bistrici že od leta 1892 sem. Prebivalstvo mu je napravilo ob priliki izvolitve lepo bakljado. Za podžupana je bil zopet g. cesarski svetnik Jakob Versolatti izvoljen. Nadalje so bili izvoljeni kot občinski svetovalci gg.: Joh. Katz, dr. M. Murmayer, Karl Kukowitsch in Fr. Petzolt. Čestitamo! Ti možje so dokaz, da bode mesto i zanaprej v naprednem duhu upravljeno.

Na štajersko-hrvaški meji postajajo razmere vedno nevarnejše. Roparstvo se grozovito raz-

širja. V bližini hrvaške vasi Obsina vsilili so roparji v hišo kmeta Rača in vse pokradli. Iz 6 glav obstoječa kmetova družina se je branila, a roparji so jih premagali. En sin kmeta je bil v boju ubit, kmet in ostali člani družine pa so bili smrtnonevarno ranjeni.

Požar. Pri Rogatcu pogorela je hiša posestnika Plevčaka z vso premičnino. Škoda je velika, ker posestnik ni zavarovan. Ogenj je nastal vsled ne previdnosti v kuhinji.

Pobegnil je iz mariborske bolnišnice hlapec Pavel Lang, ki je bil zaradi tatvine na 8 mesecev težke ječe obsojen.

Tatvine. Hlapčeva žena Franca Roškovec iz ljutomerskega okraja ukradla je v Mariboru v neki trgovini 2 bluzi. Pa so jo hitro vjeli. — V Rošpohu bilo je posestniku Joštu 60 K denarja, viničarju Sorko pa ura in 22 K denarja ukradeno. Tatvini izvršil je baje neki Franc Rak, ki je pobegnil.

Zverinska babnica je pač vžitkarica Treza Perus v St. Janžu pri Slov. Gradcu. Mučila in prepeovala je svojo lastno mati in staro mati na tako nečloveški način, da so jo morali sosedi sodniji naznaniti. Cele dneve dolgo ni dala materi jesti in tudi 85 letno staro mati je po tleh metala. Mati je imela 900 K denarja, katere so tej zverinski hčerki pač dišale.

Požig. Pred kratkim je pogorela kočja s hlevom posestnika Bezenšek v Gabroju. Živino so rešili. Ker je kočja z vsem le 1500 K vredna, Bezenšek pa je na 3000 K zavarovan, sumi se, da je nalašč zažgal. Orožniki so ga tudi zaprli.

Iz voza padel je v pijanosti hlapec Nace Kustov v Mariboru in se težko poškodoval.

Uboj. V Lasnici sta se strela fanta Anton Justinec in Martin Leskovar. Zadnji je vzel nož in je Justineka tako močno sunil, da je bil ta takoj mrtev.

Pred celjsko poroto bil je znani hrvaški roparski tat, ki je po železnicah izvršil celo vrsto zločinov, na 6 let težke ječe obsojen. Poleg tega se ga je izgnalo iz Avstrije. — O drugih slučajih, ki so se pred celjsko poroto razpravljali, bomo še poročali.

Detemorika. Marija Čavs v Loki imela je ljubavno razmerje s Francem Zakošek. Ker so njeni in fantovi stariši že dalje časa v sovraštvo živeli, so bili tej ljubezni nasprotni. Marija Čavs pa je prišla v drugi stan. Ko je porodila, je iz strahu pred stariši otroka takoj po rojstvu zadavila.

V Dravo skočil je v Mariboru infanterist 47. pešpolka Franc Saria in utonil. Saria je bil priden fant in je vzrok njegovega samomora neznan.

Mačko, psa in kokoši zastrupil je nekdo posestniku Antonu Stvarnik v bližini Laškega. Posestnik ima škode čez 100 K. Baje je to nekdo iz maščevanja proti kmetu Stvarniku storil.

Kamenje na železniško progo zvalili so neznan zločinci v Dobovi. Železniški čuvaj je to še pravočasno opazil, drugače bi se lahko velika nesreča zgodila. Orožniki zasledujejo storilce.

Pogorela je hiša z vsem premičninam posestnika Matije Galun v s. Florjanu. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Škoda je zavarovalnino krita.

Delavčeva smrt. V Mariboru skočil je 72 letni usnjar Lovrenc C. v Dravo in je utonil. Reče je bil brez dela in zaslužka. Pred 2 mesecem mu je žena umrla. Pokojnik, zapušča 5 otrok.

Pod automobil prišel je v Mariboru učenec Franc Laupal. Ranjen je precej nevarno.

Oboroženi tatovi so vlomili pri krčmarici Klinec v Razdolu in pokradli mesa za 400 K. Ko so jih hoteli domači prepoditi, so tatovi nanje streljali in naprej kradli.

V transmisijo je prišel v Trbovljah rudar Volaj. Vrglo ga je tako hudo na neko kolo, da mu je glavo zdrobilo. Nesrečnež zapušča vdovo in 6 nepreskrbljenih otrok.

Goljufiga. Pri kupčiji z živino hotel je Gregor Kolšek posestnika Sibanca iz Polene na konjskem sejmu za 200 K oslepariti. Zato se bode imel pred sodnijo zagovarjati.

Iz Koroškega.

Šmarjeta v Rožu. Piše se nam: Češki faj-

mošter Hraba, ki je moral lepo faro v Dješkah za našo gorsko faro zamenjati, ker je Surov-
šah popolnoma dogospodaril, pričinja tudi. Kra-
že hujskati. Hraba je debeli polnokrvni raze in
neprijetnimi, prevzetnimi manirami. Te **Zaprite**
so tudi najvernejšemu koroškemu kmetu r v
jetne, pa čeprav mu pravi Hraba de vodo.
„oče, oče.“ Le gotovi elementi se potnogi da
bližini te češke osebnosti prijetno. To vsa **Zapri**
di seveda privoščimo iz vsega srca pane, ker, ke
ostale stalne farane pa naj v miru pustim tom z
maj se je v našem gnezdu segrel, ko je **Samon**
Hraba že vpiti in kričate ter komandirali. Sti-
prvo žrtve si je Hraba izbral naprednega. Vzro-
teligentnega posestnika g. Ibounig. Iz pol **Požar**
ga maščevanja je neki nahujskani pravičnosti
rikalni sosed g. posestnika Ibounig v a za
najlepša drevesa porezal in mučil ter tudi, poga-
na drevceska pokončal. Pri razpravi je ta **Zapri**
kalec sam izjavil, da je žrtva hujskarije Bauer-
ških voditeljev. Agitator Lučovnik vulgo nec za
se je čutil prizadetega in je šel takoj **Kradli**
bil je tako zmagovit, da je uspeh de kser ra
prej na jako fidejni način praznoval. Ali pza 15
pravi je padel v blato! Tam se je izkaza **Kolo**
je sestavil tožbo župnik Hraba. Torej je rju G
ški „duhovnik“ uresničil kar celo zakotno.
sarno in dela kot „winkelšribar.“ Ja, ja, ja
hoče vse naprednjake v Šmarjeti kar ž
kosmate pogoltniti. G. Ibouniga fajmošter
tega ne mara, ker je kot stari, izkušeni
veni ključar in bivši župan prepameten, a
se pustil od vsakega komandirati. Hraba
skušal tudi takoj kot cerkvenega ključarja
praviti; postavil je namesto starih, nati-
zastopnikov farne občine dva „bolj prjo
možakarja. Seveda je Hrabi tudi nemško ga
državni napoti. Ravno tako pevski zbor.
ne pleše po češki muziki, tega Hraba ne
Zato pravi: Gasilci morajo proč, pevci m
proč! Kriste pane, kako so se ti vstrašili
mo, da bode Vaclav preje „empfel mi“
nega velepotrebni gasilci. Mu bodedo že
mrzle vode na vročo tonzuro brizgnili! Z
boljšimi družinami poštenih faranov se je
mošter Hraba v kratkem času skregal. V
nijskih razprav bode sledilo. Ali preje ne
miru, dokler Hraba ne odide ... Škoda
starega gospoda fajmoštra!

Kaplja v Rožu. Piše se nam: Naš vri-
želni poslanec Franc Kirschner p. d. Ro-
je pridobil naši vasi po velikem trudu in
nenavadno visoko podporo od drža-
dežele, da se uravna divji potok (Wildbach)
divja v hudem dežju in nevihtah ali kadar
sneg po naši vasi ter napravi mnogo škode
zimi teče včasih taka voda po tem „v
potu“, da je še konje nezdravo, tam goniti,
morajo velikokrat do kolen gaziti snežnico.
spod Razaj je nam pridobil za kanaliziranje
pota 15.000 kron podpore. Nobena druga ob-
še ni toliko dosegla! Namesto pa, da bi
ljudje Razaju hvaležni in ga po zaslugi
ga šele obrekujejo in nasprotujejo v obče-
ristni reči. Seveda, če bi bil Grafenauer
podpore dobil (kar se že 100 let ni zgodilo)
bilo vse dobro in vzdigovali bi ga v devete
besa. Zakaj pa Plajperžani nič niso dobili,
ravno je Grafenauer tako sladko govoril, a
pa Seljani nič ne dobijo, čeprav enoglasno
lijo črno? Morda kozji rajšrot samo svoj ž
bula, drugim pa le dobre čase in nebeški
obeta?! Sram naj bode tiste, ki so mislili
dobite denarje sami požreti. V zgodovinsko
občine naj bode za večni spomin zapisani!

St. Janž. Piše se nam: Čuki so mi-
osrečiti na binkošne praznike našo vaa
farski podrepaniki so se hoteli kazati v sm
njih puratni maškeradi, pa jim je dena Sploš
znanjalo. Boljše da pridejo prihodnji pna
fancute! Takrat se morejo saj zastoj naj
Da se ne prehladijo vsled pomanjkanja zim
površnikov, hočemo jim prav dobro zak
Naši čuki se tudi strašno jezijo, da ne sedino
tisto obleko za „orle“ nositi. Napravili s
sedaj pa v škrinjah počiva, dokler ne bo s
Peter za jugoslovanskega kralja kronan. A
bodejo popred molji snedli, jih bo pa ta
„deklica v kotu“ sfikalala. Na, pa hail!
Obesiti se je hotela v Celovcu delo
Marija Novak. Našli so jo pa pravočasno
odrezali, tako da so ji rešili življenje. Ba
je hotela zaradi nekega prepira življenje

Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo čez noč s pralnim izvlečkom „Zenska hvala“, izloči se vsa nesnaga sama od sebe, brzo in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom „Schicht“ znamka „Jelen“, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček „Zenska hvala“ in milo „Schicht“ belita perilo kakor solnce.

Surovež. Zapri so v Althofenu hlapca Mojca Krasnitzer, ker je baje v neki kapelici vaze in slike razbil.

Pazite na deco! 6 letni sinček Barbare Fister v Oberdraunburgu padel je v posodo z mlo vodo. Dobil je pri temu take opekline, da je drugi dan umrl.

Zapri so v Feldkirchenu hlapca Lovrenca Pöcher, ker se je baje nad nekim 10 letnim dekletom zagrešil.

Samomor. V Beljaku skočil je delavec Johan Stigl v vodo. Potegnili so mrtvega iz vode. Vzrok samomora ni znan.

Požar. Pri Sv. Duhu pogorelo je vled nevarnosti nekega vžitkarja posestniku Okrogolnik za 1000 kron. Dež je ogenj šele popolnoma pogasil.

Zapri so v Grasendorfu hlapca Jožefa Charbaner zaradi goljufije, v Bistrici pa Karla Zapanec zaradi nevarnosti.

Kradla je v Wagendorfu dekla Marija Kriessner razne stvari, m. d. tudi hranilno knjigo za 150 kron.

Kolo ukradel je neznan tat fabrikantu Viktorju Goll v Mežici na Dravi. Kolo je 150 K vredno.

Po svetu.

Divji vihar je divjal v okraju Brzesko na Poljskem. 35 hiš je vihar razrušil in napravil ogromno škodo.

Moje kraljestvo. . . Pred kratkim umrla je v nekem azilu gozdarjeva vdova Tuma. V testamentu zapustila je 42000 kron za vbo go deco. A denarja ni bilo najdi. Zda pa se je izvedelo, da je neki duhovnik dobno svoto denarja klerikalnemu društvu sv. Bonifaca vrnil. Oblast je napravila preiskavo.

Požar. V mestu Jassy je vpepelil veliki požar 30 hiš. 3 osebe so zgorale, 100 pa jih je brez strehe. Škoda je seveda ogromna.

MOJA STARA

Kaj me uči, da rabim za negovanje moje kože le Steckenmilch-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod. 229

Smrt princa.

Pomnil smo že v zadnji številki, da je na vožnji v Schwern v bližini mesta Friesach ponesrečil dedni princ Viljem Cumberlandski. Njegov avtomobil je zadel v neko drevo. Sunek je bil tako močan, da so zleteli princ, njegov komornik in njegov šofer iz avtomobila.

Erprinč Georg Wilhelm v. Cumberland.

Princ Viljem in njegov komornik sta bila takoj mrtva, princ pa težko ranjen. Pokojni princ je bil šele 32 let star. Poročen je bil s princesinjo Tyro dansko, sestro pokojnega danskega kralja. Pečal se je vedno z avtomobilom, katero veselje mu je prineslo tudi prerano smrt.

Pravočasna košnja.

Splošno razširjena napaka v kmetijstvu je, da se pogosto pravi trenutek za košnjo travnikov zamudi. Ko kmetje se ne ravna po košnji po razviku travniških rastlin, marveč le po koledarju in gotovih v vsakem kraju drugačnih navodilih ter navad. To pa je iz raznih vzrokov napako, kajti merodajno za košnjo mora biti edino razvitek trave in detelje, ki je seveda zopet od vremena odvisen. V ugodni, gorki spomladi rastejo rastline mnogo hitreje, v mrzli spomladi pa zaostane za njo tudi pravilna košnja za 8—10 dni.

Ako se kosi prerano, ko rastline še krepko rastejo, dobi se pač na redilnih sredstvih bogato, mastno krmo, ki je malo. Pri prepozni košnji pa, ko se je že razvilo seme na travniku razvijati, dobi se mnogo a krmne mrve. Čas košnje se mora torej tako izbrati, da krmna dobra ter da je bode obenem mnogo. To je v času, ko stoji večji del travniških rastlin v cvetju. Pri na-

vadnem vremenu se zgodi to v prvi polovici meseca junija. Sicer pa je tudi vreme v prvi polovici junija za košnjo mnogo ugodnejše nego v drugi polovici. Cimbolj se razvija seme pri rastlinah, temslabša postane krma, ker vsebuje potem vedno manj maščobe in belika ter je trda in neokusna. Dr. Ostermayer pravi vsled tega v svojih kmetijskih pridigah: »Kako hudo se menja pod gotovimi pogoji vsebina redilnih sredstev in prebavljivost, je iz tega razvidno, da je mrva iz dobrega in dobro gnojena travnika, kjer se je začetkom cvetenja kosoilo in dobro pod streho spravilo, okroglo trikrat toliko vredna, nego mrva iz slabjšega travnika, na katerem se je prepozno kosoilo, kjer je hotel kmet več (čeprav slabše) krme dobiti. En meterski cent mrve iz dobrega travnika, ki se jo je dobilo začetkom cveta, koristi živini ravno toliko, kakor 3 met. centi slabe in pozno košene mrve.« — Pri pozni košnji je tudi že seme plevla izpadlo in vsled tega je travnik i za prihodnje leto zopet slabši. Tudi je zemlja bolj izsesana in vsled tega trpi potem druga košnja hudo. Kdor pa v spomladi kmalu kosi, temu bode i druga košnja mnogo krme donesla. Torej je treba kosoiti v začetku cveta!

L. Stoker.

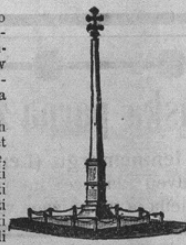
Krapina-Toplice. Proga za avtomobilni omnibus Rogatec-Krapina-Toplice je že v živahnem prometu. Proga avtomobilnega omnibusa Zabok-Krapina-Toplice, ki zanima od juga prihajajoče kopenske goste, se bode z 10. junijem otvorila.

Loterijske številke.

Gradec, dne 25. maja: 11, 53, 62, 51, 46.
Trst, dne 18. maja: 46, 42, 85, 80, 25.

Ali trpite? Ali se čutite bolani, mudni, pobiti?

Najbolje sredstvo zapirjanju, napenjanju, nelagodju, slabosti v preizkušnji, zdravniško raztopljivo čajnamka „Gastl-čaj“ vilihih rastlinah je že skozi 60 let izvrstno vplivajoče, domače sredstvo, ki odpravi siline, čisti velik dobelosti služi 60 vinarjev, veliki raspošiljatev: 4 mali

proti trdovratnemu nju, kovčanju, bolesten, pomanjkanju zelodcu itd. je izvrstno sko priporočeni „Obelisk“ preje Ta iz najbolj zdravno napravljene čaj neobhodno potrebno, prebavo pospešujoče okrepča, zelodec, kri. Tudi pri preizkušnji. Mali zavoj 1 krono. Najmanjša ali 2 velika zavoja.

Se dobi v vseh apotekah. Edino izdelovalno mesto:

apoteka „zum Obelisk“

VIKTOR HAUSER, CELOVEC.

Gospodje in dame!

1 krasna pozlačena ura 2—kroni, najnovejša fasija, gre natanko, ni razločiti od 18 krt. zlata, 3 letna garancija, nikdar v življenju kaj ednacega, za samo 2—kroni, 2 kosa ur K 3-80. **1 pariška najnovejša pozlačena verižica 50 vin.** Brez rizike; kar ne dopade, denar nazaj. Se dobi po povzetju od **eksperta ur Langiermann**

KRAKOV, (Avstr.), Podbrzezie 6—535 A.

Lepo, srednje veliko

posestvo,

15 minut od postaje Stori od daljeno, z nekaj polja, travnikov in vinograde, se poceni prodaja. Vpraša se pri g. Vinz. Lokoschek. Stori pri Celju.

Trgovina z mešanim blagom,

jako dober prostor, se da v najem. Natančnejša pojasnila pri upravi „Stajerca.“ 441

Kose in brusni kamni!

Kose iz najboljšega jekla cellega sveta, garantirana rez in najboljše brusne kamne pošlje franko po poštnem povzetju Hans Oder, St. Lorenzen ob Marburg 442
2 kosi in 2 kamna . K 4—
11 kos 20—

Prodaja se takoj

posestvo

v okolici trga Vojniki, obstoječe iz zidane hiše, gospodarstvenega poslopja, njiv, travnikov in gozda. Cena 10.000 kron. Izve se pri J. Legvart, Vojniki st. 52. 452

Dekle za iztoč (Schankmädchen)

za prodajo žganja se sprejme. Predstavi naj se pri: Franz Hutter v Ptuj. 448

Pridno dekle (Stubenmädchen)

zvesto in delavno, katera zna prati in peglati, najde dobro službo. Leop. Slawitsch, trgovec v Ptuj. 449

Pekovski učenec,

priden, se takoj sprejme v uk, posebno kateri ima veselje se nemško naučiti, pri g. Ferdinandu Schpilhofer, pekovski mojster, Elbiswald. 447

3000 kôsov borovja (Fichtendurchzug)

za plote in koč, 3 klatre dolgi, zgoraj 2 1/2, do 3 cole močni, se en kôš za 70 vin. loko postaje prodaja. Vpraša se pri g. Joh. Kobale, Smerečno, pošta Slov. Bistrica. 440

Zajamčeni uspeh drugače denar nazaj!

Zdravniška priznanja o izbornem vplivu.

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 445

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost **hitri sigurni uspeh.** Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3—, vel. doza, zadostuje za uspeh K 8—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/K.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Gozdno oskrbništv Hammer da od 1. junija 1912 v najem

žago

v Stachldorfu s postranskimi poslopji in k njim spadajočimi zemljišči. Žaga obstoji iz „gatra“ (einblättrig) in cirkularne žage ter enega „ganga“ (Mahlgang), ki se ga mora pa šele montirati. Več pove gozdno oskrbništv Hammer, Ptujška gora pri Ptuj. 439

Občinska hranilnica v Ormožu daje tem potom na znanje, da je njen dolgoletni, velezasluženi član odbora in direkcije gospod

Markus Bauer

lastnik hotela, posestev itd.

danese umrl.

Čast njegovemu spominu!

Občinska hranilnica v Ormožu

dne 26. maja 1912.

Za odbor:

Anton Grejan.

Za direkcijo:

Joh. Kautzhammer.

Učenec, 426
zmožen nemščine in slovenščine, z dobrim šolskim spričevalom, ki ima veselje za trgovino, dobi dobro službo pri trgovcu Hansu Teplak. Jarsinec pri Ptaju.

Izučena šivilja 429
išče primeren prostor stopiti v službo, bodi si pri šivilji, ali kje drugod. Dopise se pošlje na Rozalijo Mesko, šivilja, Soseski, Velika nedelja.

!!! 500 kron !!! 373
Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, rogovno kožo moje „Wurzelvertiger Riamazilo“ v 3 dneh brez bolečin ne odpravi. Cena 1 piskerca z garancijskim pismom 1 krono. Kemény, Kašova (Kaschau) I. poštni predal 12/234 (Ogrsko).

Jako redki priložnostni nakup!

Jako dobra puška za le 12 kron! 378

Posiljam Werndt infanterie puške model 67/77 prenarajene za Lankester-srot-patrone, najfin. kal. 28, z zavojem za le 12 kron. Te cene puške so izredno priljubljene. Garant. izborni strel. Vsak dan pohvalna priznanja. Naročite takoj pri Friedr. Ogris, puškar St. Margareten, Rosental, Koroško. Cenik o modernih puškah za stonj.

Dobro idoča gostilna

v ravnem kraju, za veliko ceno, edina v vasi, s posestvom vred. obstoječe iz njiv, travnika in gozda, dobro gospodarsko poslopje je za prodati. Cena 7400 Kron. Naslov: R. Edelweis, Post Studenitz b. Pöltschach, postlagernd. 332

Štiri tedne na poizkus

in vpogled razpošiljam svoja priznana kolesa marka „Bobema“ in garantiram pisмено za dobro delo in material. — Reparaturo in deli najceneje. Zaupljivim osebam ugodne plačil. pogoje. F. Dušek, tovarna koles Opocno na drž. žel. 2022 (Česko). Ilustrovani cenik zastoj. 155

Kralj redilnih sredstev je Nutrigen, 437

ki si je vsled svoje izvrstne sestave opravičeno prvo mesto pridobilo. Nutrigen vsebuje glasom potrjenih kemičnih analiz najboljše redilne soli, ki služijo za okrepčanje organizma in povečanje krepkosti. Redilno sredstvo Nutrigen se razvsejuje največje poljudnosti in zahvaljuje svojo svetovno priljubljenost prijetnemu okusu, lahki prebavljivosti in izredno veliki redilni moči.

En poskus Vas boče o nedoseženi dobroti Nutrigena prepričal.

Cena Nutrigena je tako nizka, da si lahko tudi najrevnejši to naše redilno sredstvo nabavi.

1 skatljje stane 4 krono.
3 skatljje stanejo 10 krono.

Tudi najmanjše naročilo se takoj z največjo vestnostjo izvrši. Razpošiljatev proti povzetju ali naprej-plačilu svote. Sviri se pred posmehanji.

Vsaki pošiljatelj se popolnoma zastoj jako zanimivo knjižico dōda, ki vsebuje temeljne principe razumne izreje.

Na zahtevo pošljemo gratis in franko zanimivi popis redilnega sredstva Nutrigen.

Nutrigen-podjetje, Budimpešta
VII., Elisabethring 16, odd. 175.

Proda se 423
lepa hiša
z vrtom v Brežicah na Savi pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Več pove lastnik g. Anton Wesslitschko v Slov. Bistrici.

Motor ali lokomobil,
ze rabljen, a še v dobrem stanju, od 8—14 konjskih moči, bi kupil Jos. Rečnik, Zepina p. Celje. 415

2 močna kolarska, 1 jermenski in 1 lakirski

učenec

se takoj sprejmejo v fabriki za vozove Franz Pergler v Mariboru, Mühlgasse 44. 401

Pozor! 409

50.000 parov čevljev! 4 pari čevljev samo K 8.—. Zaradi ustavitvenja plačil raznih večjih fabrik se mi je naročilo, prodati večje število čevljev globoko pod izdel. ceno. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih štirčevljev, usnje, ruj, ali črno galos, Kapen-bezac, močno obkovan usnjata tla, veeleleg. uajnov. falcija, velikost po št. Vsi 4 pari kostajo le K 750.—. Pošlje po povzetju C. Wiener, eksport čevljev, Krakov št. 206. Zmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Ali potrebujete orodje?
Dobri revolverji . od K 5.—. Avtomatične repet. pištole kal. 6.35 mm od . . . od K 36.—. Fini Robert-tesingji od K 8.35

Cene piske za lov in šajbe v najvišji kakovosti.

Werndt. infant. puške skoraj nove K 750. Take odrezane v obliki karabinerja za kroglo 100/200 korakov K 12.—, za srot (kal. 28) po K 13.50. Pišite takoj po ceniku 1 (brezplačno) na strogo rečno fabriko-rodja A. ANTONITSCH v Borovljah 41 (Koroško). 276

Gostilna in kovačija,

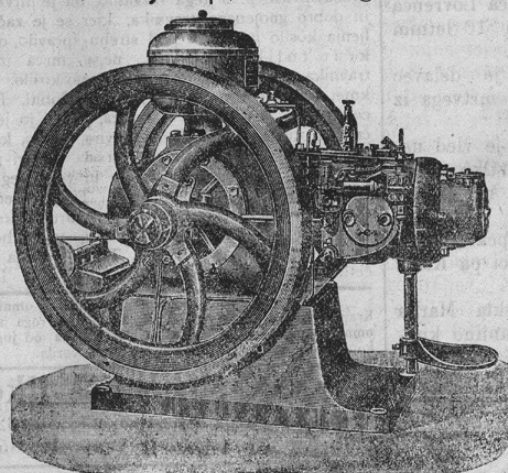
vse zidano in s ciglom krito, vse v dobrem stanju; kovačnica je sposobna za vsakega obrtnika, tudi za trgovca; kdor želi kupiti, se naj oglasi pri Simonu Belsak, gostilničar in kovač v Dornavi, pošta Moškanjci. 394

BOLINDER

družba za grajenje strojev

Z O. Z.

DUNAJ, IX. | 1, Porzellangasse 18.

= Bolinder motorji za surovo olje =
so cenini v obratu jako ekonomični. Za vsako moč od 3 PS naprej
= Lokomobili za surovo olje. =

Meščanska parna žaga.
Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptaju zraven kladnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.
Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Trgovina
Johann Koss Celje
na kolodvorskem prostoru
priporoča za
sveto birmo
Otročje gotove obleke vsake velikosti za fante in dekleta zelo po ceni.
Belo in svetlo poceni volneno in perilno blago za dekleta, kakor tudi vence in šopke.
Za fante lepi poceni štof.
Postrežba zelo solidna. 314

Mlad samski mož 450
(tudi penzionist)
s kavecijo 8000 K, ki se zemljiško-knjižno zavaruje, sprejme se takoj za nadzorovanje trgovine in kleti. Dotičnik dobi stanovanje in brano v hiši. Več se izve pri bratih Slawitsch v Ptaju.

Motorji
za surovo olje z visokim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni troški 1 do 1 1/2, vinarja za uro in konjsko moč.
Benzin-, petrolin- in benzol-motorji ležeče in stoječe konstrukcije od 1 do 50 HP, ter lokomobili od 2 do 30 HP. Obratni troški 5 do 6 vinarjev na uro in konjsko moč. 76
J. Warchalowski
Dunaj, III., Paulusgasse 3. — Budapest, VI., Váci körút 37.
Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obisk kupcev brezplačno.

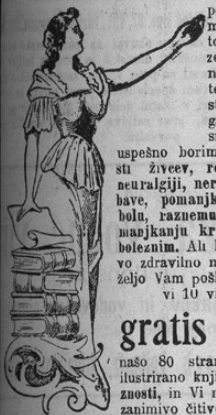
Vsaka ma
naj bi vpoštevala, da je močnate kor štrudeli, knedeljne, testo, tor puddinge, auflaufe, guglhupfe, krospalte, kifeljce, dalke, kiheljne, cmoke, stolne in drugih slučajih, zlasti pri otrokih, mesnatim in nim jedilam odlikovati, ako se jih napravi z
dr. Oetker praškom za pecivo
kajti le tedaj so ne samo redilne, marveč tudi prebavljive, kar se zlasti zopet pri otrocih ne sme več ceniti. Napravite torej za Vaše otroke mnogo močnatih jedil z dra. Oetker praškom za pecivo ga dobi povsod z milijonsko priznanimi recepti zite nato, da dobite le pristne izdelke dra. Oetker
Zdravo, redilno, ceno!

Podpisani naznanja uljudno, da je
umetni mlin v Pekarjih pri Mariboru
nakupil, novo uredil in po najnovejšem napravil. Izmenjava se torej zopet lahko
Z velespoštovanjem
Joh. Laczy
lastnik umetnega mlina
Pekre pri Mariboru

Pozor posestniki, za stavbo hiš
Zagorsko lepe apno, Portland- in Romatraverze in stare „Eisenbahnšine“, streho in vse železne potrebščine se fabriški ceni in najceneje samo
Hans Andraschitz
tovarniška zaloga železa, cementa in apna v
Schmidplatz Nr. 4.

veliko trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem
zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dokmet le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otrokloboke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, grobne vence in trakove, z eno besedo vse.**

Moč in življenje

pomeni rabi enako-
merna, galvaničnega
toka za oslabilni organi-
zem. Učinkaj in zdrav-
niške strokovne avtorite-
tete se danes že v tem
strinjajo, da imamo v
galvanični elektriciteti
sredstvo, s katerim se
uspešno borimo proti splošni slabo-
sti živcev, revmatičnim boleznim,
neuralgiji, nervoznemu metenju pre-
bave, pomanjkanju spanja, glavo-
bolu, razumu stanju slabosti, po-
manjkanju krvi in raznim ženskim
bolezni. Ali hočete to jako zanimi-
vo zdravilno metodo izpoznati? Na-
željo Vam pošljemo proti doplačilu
10 vinarov znamke.

gratis in franko

našo 80 strani obsegačo, bogato
ilustrirano knjigo brez vsake obve-
zosti, in Vi nam bodele za to vele-
zanimivo čtivo in za mnogo vredne
obsega ta knjiga, jako hvalen.

Elektro-Vitalizer, zdravniški inštitut,

Budimpešta, VI., Teréz-körút 7, mezzanin 175.

Medicinske ure ob delavnikih od 10. do 1. in od 3. do
4. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 11. do 1. ure.

Kupon za gratis-knjigo

Elektro-Vitalizer zdravniški inštitut
Budimpešta VI., Teréz-körút 7, mezzanin 175.

Presim pošljite mi gratis in franko knjigo o moderni
elektroterapiji (pril. 10 vin. znamka)

Ime:
Naslov:

Za ženske posebna izdaja.

420

Perje za postelje

znamka Austria se najbolje
priporoča.

3 1/2 K 9-60, boljše K 12-—, belo K 18-—, snežno-belo
K 30-—, K 36-—, najfinejše K 42-—, K 48-—, doseže polne
in najtanjše postelje, vsled tega velike tuhe z 2 blazinoma
za glavo od K 16-— naprej.

D. Schnurmacher, Taus 251, Češko.

Vse in ceniki tudi o gotovih posteljah brezplačno.
Razpošiljatev franko in colnine prosto po povzetju. 422

Odrezke

možkega inženjskega blaga, kateri so se te-
kom sezone nakupili, prodam dokler so na
zalogi po jako nizkih cenah. Blagovolite toraj
priliko izbrati ter zahtevajte brezplačno po-
vzornje, katero pa blagovolite v teku 8 dni
vrniti.

Razpošiljalnica sukna

Franc Šmid

Jägerndorf Nr. 210

avstr. Šlezija.

421

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba užig-
galic. Kupujte in zahtevajte
po vseh trgovinah „Štajer-
čeve užigalice“! Glavna
zal. firma brata Slawitsch
v Ptuj.

Nova vila

v Brunndorfu pri Mariboru se prodaja prav ceno.
Ima 6 stanovanj, katera so vsa zasedena; prihišstvo, pe-
rilna kuhinja, tri svinjski hlevi, prostorno dvorišče s
studentem, lep vrt, pet prostorov za stavbo (5 Bauplätze).
Zaradi preselitve takoj na prodaj. Ponudbe na posestnico,
gospo **Antonia Majcen v Hočah (Kötsch)** št. 11.
Tam se vse natančneje pove. 431

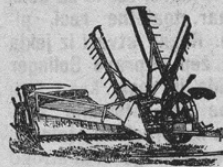
Izvrstno lepo posestvo

v nižjih hribih blizu koroske meje, 5 minut od farne cerkve in
sole, v najlepši legi, meri 12 jehov dobrih njiv, 7 jehov paše, 6
jehov travnika, 30 jehov gozda, skupaj torej 55 jehov in se vse
skupaj drži. Hlevi za 2 konja in 10 govede, zidani in z obokom,
svinjskih hlevov 7, lepa hiša s 3 sobami, 1 kuhinjo itd.; gospo-
darskega poslopja dovolj; redi se lahko 16 do 20 glav živine, torej
posebno ugodno za živinorejce ali za lesnega trgovca. Čez 500
lepih sadnih drevov. Proda se le zaradi bolezni. Cena 24.000 kron
brez živine. Na 1. „saci“ ostane vključeno 4.200 K na 5% obresti.
Pri kupu je treba 10.000 K. Več pove **Franz Podlipnik**, Tesen 37
pri Mariboru. 430

Obrača za mrvo (Henwender), grablje za žetev in mrvo

Jeklena in železna konstrukcija.

Posebna specialnost! Prištedenje dela! Trajno!
Lahkorabno!

Original - amerikan-
ske mašine za kositi

travo, deteljo in žitje.

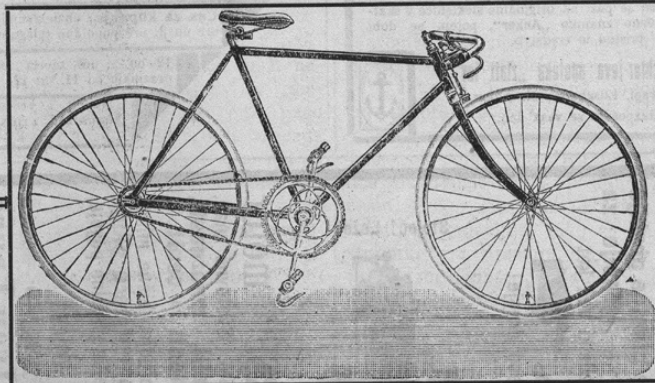
Najednostavnejša konstrukci-
ja, nedoseženo lahki tok, od-
dajajo proti garanciji za iz-
borno delovanje

Ph. Mayfarth & Co., Dunaj II., Taborstraße 71.

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.

II. cenik št. 208 a zastoj in franko. Išče se agente. Želi se za-
stopnike. 291

„STYRIA“

Kdor si želi dober in zanesljiv bicikel kupiti, ta naj se odloči za „Styria“
kolo (največja fabrika v naši državi!).

Gene za gotovi denar: Herren-Tourenrad K 140—160. — Herren-Strassenrad
fino delo K 180—200. — Herren-Strassenrad najfinejša vrsta K 200—240.

Bicikelni so s „freilaufom“ in z najmočnejšim pneumatikom.

Zanesljivim kupcem se prodaja tudi na obroke (rate). — Deli (Bestandteile), na-
dalje „Laufmantel“ in „Luftschläu“ se dobijo po najnižji ceni.

Obiščite našo veliko zalogo ali pišite po cenik (Preisliste).

Zaloga koles in šivalnih strojev.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj

Florianiplatz in Ungartorgasse.

Mestna občina Ormož na Dravi daje tem potom žalostno naznanilo
o smrti svojega dolgoletnega odbornika in občinskega svetovalca, gospoda

Markus Bauer

hotêlirja

ki je danes po kratkem trpljenju bil odpoklican od svojega zasluženega de-
lovanja za naše mesto.

Čast njegovemu spominu!

443

Ormož, n. Dr., 26. maja 1912.

Župan:

J. N. Kautzhammer.

Tiskal: W. Blanke v P.